

Zločin u selima uz Unu kod Hrvatske Kostajnice

Izvjestaji s praćenja suđenja

25. siječnja 2010. godine

Izvjestava: Jelena Đokić Jović, Documenta

Suđenje prate promatrači OEES-a, Tanja Vukov i Jelena Đokić Jović, Documenta, M. Piškor, novinar Jutarnjeg lista, Ž. Grgurinović, novinar Večernjeg lista, članovi obitelji optuženih

Predsjednica Vijeća utvrdila je da glavnoj raspravi nisu pristupili III-opt. Dubravko Čavić, za kojeg iz podataka u spisu proizlazi da je nedostupan tijelima sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj, te branitelj trećeoptuženika po službenoj dužnosti, Ivan Rafaj, odvjetnik iz Siska.

Protiv III-opt. Dubravka Čavića u međuvremenu je raspisana domicilna tjeratica, a postupak raspisivanja međunarodne tjeralice je u tijeku, izvijestila je predsjednica Vijeća.

Neposredno prije otvaranja zasjedanja glavne rasprave sud je obaviješten da je sa danom 06. siječnja 2010. branitelj trećeoptuženika Ivan Rafaj brisan iz imenika odvjetnika HOK-a zbog odlaska u mirovinu.

Kako zbog nedolaska branitelja trećeoptuženika nisu postojali uvjeti za održavanje glavne rasprave, ista je odgođena i trebala bi početi sutra, **26. siječnja 2010. godine u 9,30 sati.**

26. siječnja 2010. godine

Izvjestava: Jelena Đokić Jović, Documenta

Suđenje prate promatrači OEES-a, Tanja Vukov, Tanja Petrović, Goran Jungvirth i Jelena Đokić Jović, Documenta, Tomislav Kevo, Željka Plužanić, Martina Pižeta, Tea Popović, Nataša Stepčić, studenti Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, M. Piškor, novinar Jutarnjeg lista, Ž. Grgurinović, novinar Večernjeg lista, članovi obitelji optuženih

Ni danas, zbog nedolaska branitelja III-opt. Dubravka Čavića nije bilo uvjeta za održavanje glavne rasprave. Naime, nakon što je odlukom Predsjednika suda, broj Su-103/10 od 25. siječnja 2010., postavljen za branitelja trećeoptuženika po službenoj dužnosti, odvjetnik Marko Rafaj jutros je dostavio pismenu zamolbu kojom traži da ga se zbog ranije preuzetih obveza kao i zbog činjenica da je samo dan prije zakazanog početka glavne rasprave postavljen za branitelja po službenoj dužnosti, razriješi dužnosti.

Temeljem odredbe čl. 67. st. 3. ZKP-a predsjednica Vijeća razriješila ga je dužnosti branitelja trećeoptuženika po službenoj dužnosti. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba.

Glavna rasprava zakazana je za dane **16., 17., 25., i 26. veljače 2010. godine u 9,30 sati.**

16. veljače 2010. godine – objavljivanje predmeta glavne rasprave, sastava Vijeća, utvrđivanje istovjetnosti optuženika, čitanje optužnice, dokazni postupak

Izvjestava: Jelena Đokić Jović, Documenta

Suđenje prate promatrač OEES-a, Jelena Đokić Jović, Documenta, novinari, članovi obitelji optuženika

Vijeće je uz suglasnost zastupnika optužbe temeljem odredbe članka 305. st. 5. i 6. Zakona o kaznenom postupku odlučilo da se u odnosu na III-opt. Dubravka Čavića provede suđenje u odsutnosti.

Naime, trećeoptuženik je nedostupan tijelima sudbene vlasti Republike Hrvatske još od 1995. godine, kada se preselio u Republiku Srbiju. Donoseći rješenje Sud je zaključio da ostvarenje efikasnog i učinkovitog vođenja kaznenog postupka protiv drugih optuženika koji su dostupni (I-opt. Pero Đermanović i IV-opt. Ljubiša Čavić nalaze se u pritvoru) predstavlja posebno važan razlog za suđenje u odsutnosti.¹

Optuženici su izjavili da se **ne osjećaju krivima** za kaznena djela za koje ih se tereti optužnim aktom K-DO-10/09 od 5. studenog 2009.

I-opt. Pero Đermanović i IV-opt. Ljubiša Čavc svoju obranu iznijeli su na početku dokaznog postupka.

Obrana I-opt. Pere Đermanovića

U Teritorijalnu obranu mobiliziran je u kolovozu 1991., i to u artiljerijsku jedinicu pod zapovjedništvom pukovnika Ivančevića iz Srbije. Tada je zadužio automatsku pušku kao i maskirnu i SNB uniformu. Od rujna 1991. pa do prosinca, odnosno siječnja 1992., bio je raspoređen na položaje u mjestu Gradusa. Po izlasku iz jedinice kao rezervni policajac radio je na carini u Hrvatskoj Kostajnici.

Poznao je stradalog Vladimira Letića i njegovu sestru Ljubicu Delić. Desetak dana prije nego što je oštećenik usmrćen, skupa sa suborcem, III-opt. Dubravkom Čavićem odvezao je Letića u komandu TO u crvenom „stojadinu“, i to nakon što im se ovaj izjadao da mu sumještani prijete. „On je sjeo s nama u vozilo i mi smo najprije otišli da njegove kuće, jer je rekao da tamo ima neki pištolj i automat. To je oružje on uzeo i dao ga Dubravku Čaviću da ga ovaj čuva, kako u komandi na bi saznali da on ima oružje. Mi smo ga odvezli do komande i tamo ostavili, ja ne

¹ Citirana zakonska odredba suđenje u odsutnosti optuženika dopušta kao strogu iznimku samo uz kumulativno ispunjenje svih uvjeta predmetnog članka. Suđenje u odsutnosti optuženika može se donijeti ako je optuženik u bijegu ili inače nije dostižan državnim tijelima, a postoje osobito važni razlozi da mu se sudi iako je odsutan.

Vijeće odluku o suđenju u odsutnosti optuženika donosi nakon pribavljenog mišljenja tužitelja.

znam što se s njim događalo. Nismo ga uhitili, niti ga prisilno vodili u komandu. Letić nije bio vezan niti je pokušao pobjeći od nas“, naveo je optuženik.²

Ustvrдио je da nije palio kuće u selu, pa tako ni kuće u vlasništvu Steve Karanovića i Ive Karanovića. „Ja sam uvijek nastojao zaštititi kuće svojih susjeda. Postavljao sam oznake da su kuće minirane kao i lažne bombe kao bih predupredio pljačku i palež. Na taj način spasio sam kuću izvjesnog Lovre, nekadašnjeg gastarbajtera, u susjedstvu Steve Karanovića“, objasnio je.

Milan Stijak zv. „Japan“ pripadao je nekoj paravojnoj skupini i sa njim nitko u selu nije htio imati posla.

Obrana IV-opt. Ljubiše Čavića

Odmah nakon mobilizacije, u kolovozu 1991., raspoređen je na položaje u Gradusi. O stradavanju Vladimira Letića ne zna ništa. „Kroz Graboštine sam samo prolazio i tvrdim da nisam sudjelovao u odvođenju Vladimira Letića, a ni u paljenju kuća Steve i Ive Karanovića. Na položajima sam ostao sve do prosinca iste godine, a komandiri su nas vrlo rijetko puštali kućama“, ustvrдио je optuženik.

Oko kuće prvooptuženika bila je stacionirana seoska straža. Njeni pripadnici zaustavljali su ljude i provjeravali ima li što sumnjivo. Također, struje je u selu bilo rijetko.

Naknadno je čuo da je oštećenog Vladimira Letića iz komande TO odveo i likvidirao Milan Stijak zv. „Japan“ sa svojim ljudima. „Ja sam prva saznanja o Letiću dobio od Pere Đermanovića i Dubravka Čavića. Na položajima u Gradusi rekli su mi da su Letića na vlastiti zahtjev doveli u komandu TO“, objasnio je optuženik.

Svjedočenje Stjepana Karanovića

Iskazivao je suglasno kao u Zapisniku od 17. rujna 2009. danom istražnom sucu.

Nema neposrednih saznanja o inkriminiranim događajima. Sve informacije crpi od sumješтана s kojima je tijekom listopada 1991. bio u svakodnevnom kontaktu. „Ponavljam, od Ivana Brnada, Zvonka Grubića, Ivana Medića i Antuna Bašića sam čuo da su pokojnog Vladimira Letića iz kuće njegove sestre Ljubice Delić, odveli Perica Đermanović i Dubravko Čavić i predali ga u komadu TO, odakle je nakon tri dana i dvije noći odveden i likvidiran. Likvidirala ga je grupa pod komandom Nikole ili Milana Stijaka zv. „Japan“. Inače Stevo Karanović mi je rekao da su njegovu te kuće u vlasništvu Ive Karanović zapalili Pero Đermanović i Ljubiša Čavić, no osobno taj navod smatram nevjerodostojnim, jer je u vrijeme kad su kuće zapaljene bila noć pa je teško pretpostaviti da je Stevo Karanović prepoznao te osobe“, objasnio je svjedok.

Svjedok je u nastavku ustvrдио da Stevo Karanović nije mogao vidjeti svoju kuću iz vrta Franje Hajdukovića, budući da su gospodarski objekti u vlasništvu Lovre Zvonka Karanovića priječili pogled. Cesta se ispred kuće Ive Karanovića, pojasnio je svjedok, može vidjeti iz Hajdukovićeveg vrta, dok se cesta ispred kuće Steve Karanovića ne može vidjeti.

² Zapisnik, 16. veljače 2010., str. 4., i 5.

Također, svjedok nije potkrijepio navode optužnog akta u odnosu na II-opt. Ljubana Bradarića i IV-opt. Ljubišu Čavića.

Svjedočenje Nikole Medića

U cijelosti je ostao kod iskaza danog u fazi istražnog postupka.

Prvooptuženika je usprkos razlici u godinama, od njega je stariji dvadesetak godina, poznavao. „Ljubišu i Dubravka Čavića nisam poznavao. Ljubana Bradarića poznajem i mogu reći da ga nisam vidio u grupi koja je kritičnog dana vodila Vladu Letića, niti sam vidio da je pucao po kućama u Stublju. O tome mi Danica Devedžija nikada nije pričala. Izričito navodim da Đermanovića tada nisam vidio. Ti ljudi koji su vodili Letića bili su u šarenim uniformama i ja nikoga od njih nisam prepoznao“, dodao je svjedok.

Svjedočenje Nikole Jeličića

U cijelosti je ostao kod iskaza danog istražnom sucu, dana 2. studenog 2009.

Posmrtno ostatke Vladimira Letića pronašao je Nikola Medić. „Nakon što je pronašao leš Vlade Letića, Nikola Medić mi je javio za to. Ništa nisam vidio bio sam u kući, a van se nije smjelo izlaziti. Hrvati se nisu smjeli kretati kuda su htjeli. U Stublju u to vrijeme nisam vidio da se Stevo Karanović slobodno kretao“, dodao je svjedok.

Drugooptuženika nije vidio da iz automatske puške puca po kućama u selu, „ali su ga vidjeli drugi iz sela i o tome pričali“, objasnio je svjedok.

Glavna rasprava nastavlja se sutra, **17. veljače 2010. godine u 9,30 sati.**

17. veljače 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Jelena Đokić Jović, Documenta

Suđenje prate promatrač OEES-a, Jelena Đokić Jović, Documenta, novinari, članovi obitelji optuženika

Tijekom današnjeg ročišta ispitane su svjedokinje Ana Ćorić i Dragica Grubić te svjedoci Slavko Vukičević i Ostoja Vukičević.

Svjedočenje Ane Ćorić

„U grupi ljudi koja je vodila mog pokojnog supruga Vladimira Letića kroz selo nikoga nisam prepoznala, jer ja inače nisam iz tog kraja i ne poznajem puno ljudi. Sutradan, nakon što je uhvaćen kod sestre, do naše kuće ga je doveo Pero Đermanović, sa još jednim meni nepoznatim čovjekom i tada su u voćnjaku iza kuće tražili oružje. Na njemu nije bilo tragova nasilja. Nakon

što je moj muž njima dao jednu pušku čula sam da je Đermanović rekao da ga vodi u komandu u Hrastovac“, navela je svjedokinja.

Ne raspolaže neposrednim saznanjima o mjestu i načinu na koji je njen suprug uhvaćen. „Drugi ljudi su mi ispričali da je moj muž uhvaćen kod svoje sestre i da je cijela kuća bila opkoljena. Od žena iz sela sam čula i da se moj muž krije kod sestre“, prisjetila se svjedokinja.

U to vrijeme ljudi su se uglavnom sakrivali po kućama, po cesti se nije smjelo slobodno hodati.

Drugooptuženika poznaje, bio je u njenoj kući tijekom ratnih događanja, naoružan i u odori. „On je zajedno sa Brankom Čavićem zv. Staklar htio zapaliti moju štalu, no u tome je ga je spriječila meni nepoznata osoba“, dodala je svjedokinja.

Svjedočenje Dragice Grubić

O načinu stradavanja oštećenika nema saznanja. „Ne znam tko je i kada ubio pokojnog Vladu Letića, ja sam samo pomagala njegovoj supruzi da ga sahrani nakon što je pronađeno njegovo tijelo. Ponavljam, nikoga nisam prepoznala u vrijeme kada su Letića vodili kroz selo“, rekla je svjedokinja.

Drugooptuženika poznaje, no međutim nije joj poznato da je on pucao po kućama u selu Stubalj.

Svjedočenje Slavka Vukičevića

Prisjetio se da je jednom prigodom idući kroz Gornji Hrastovac u automobilu marke Renault 4, boje bijele kave, vidio prvooptuženika i trećooptuženika kako voze pokojnog Vladu Letića. „Oni su se zaustavili na cesti i Čavić i Đermanović su izišli iz auta, a Vlado je ruku vezanih žicom ostao unutra, i ja sam im tada rekao da puste čovjeka da nije ništa kriv. Primijetio sam da Letić plače. Kad su ponovo sjeli u auto krenuli su prema komadi TO“, dodao je svjedok.

Naknadno je čuo da je Letić ubijen, no ne zna tko su počinitelji.

Za drugooptuženika zna da je sudjelovao u seoskim stražama. „Čuo sam od nekih ljudi da je Bradarić znao pucati u Graboštanima i Stublju, ali ne znam da li po kućama ili u zrak. Volio je piti i bio je često pijan“, rekao je svjedok.

Svjedočenje Ostoje Vukičevića

Ne zna tko je odgovoran za smrt Vladimira Letića. Čuo je da je oštećnik doveden u komandu TO, a nakon što je tamo prenoćio vraćen je u selo Stubalj i ubijen. „Čini mi se da je u studenom 1991. Pero Đermanović došao s Čavić Dubravkom u nekom vozilu, mislim da je bilo narančaste boje, zaustavili su se ispred Perine kuće gdje sam skupa sa Vukičević Stevom, Čavić Vasom i Vukmirović Nikolom davao seosku stražu, oni su ušli u kuću, dok je Letić, ruku vezanih na leđima, ostao na stražnjem sjedalu. Nakon toga Đermanović i Čavić vratili su se u automobil i odvezli Letića niz put. Ne znam kome su ga predali“, naveo je svjedok.

Po selima se u to vrijeme Hrvati nisu mogli slobodno kretati. Bježali su iz sela, bili su spremni bogato nagraditi onog tko bi ih iz sela mogao izvesti.

Ne zna tko je zapalio kuće Karanović Steve i Karanović Ive.

Drugooptuženik je bio uključen u davanje seoske straže, no da bi ovaj bio odgovoran za neke ratne zločine počinjene na tom području nema saznanja.

25. veljače 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

U nastavku dokaznog postupka saslušani su svjedoci optužbe: Dragutin Babić, Ivka Babić, Anka Babić i Danica Devedžija, te svjedok obrane Nikola Drakulić.

Svjedočenje Dragutina Babića

Svjedok je saslušan u istrazi 1. lipnja 2009. godine.

Na današnjem ročištu glavne rasprave je rekao da ne zna ništa o stradavanju Vladimira Letića. Sjeća se da se po selu o tome pričalo, no danas se ne sjeća što se pričalo.

Predsjednica vijeća, uz suglasnost stranaka i sudionika postupka, pročitala je iskaz dan pred istražnom sutkinjom Županijskog suda u Sisku dana 1. lipnja 2009. godine.

Svjedok je tada rekao da od ranije poznaje opt. Peru Đermanovića. Optuženik je u kritično vrijeme imao puškomitraljez, pucao je njime po Graboštanima. Vladimira Letića uhitio je opt. Pero Đermanović i još neke svjedoku nepoznate osobe. Vladimir Letić im je uspio pobjeći. Skrio se u kući svoje sestre Milke Delić u Graboštanima. Svjedoku je pričala Milka Delić da je htjela platiti da joj spase brata i izvedu izvan opasnog područja. Svjedok je čuo od Nikole Meničanina da je opt. Pero Đermanović mučio Vladimira Letića. Svjedoku nije poznato tko je ubio Vladimira Letića. Nakon „Oluje“ razgovarao je sa sestrom Vladimira Letića. Opt. Peru Đermanovića i opt. Ljubana Bradarića u kritično vrijeme svjedok je vidio u SMB uniformama, naoružane. Nije vidio da bi opt. Pero Đermanović nekoga ubio, ali kada bi nekoga vidio pucao bi.

Nadalje, svjedok je u istrazi rekao da je njegova sestra, Danica Devedžija, jedne zgone bila na bunaru, da je naišao u autu opt. Ljuban Bradarić i pucao. Sestra se u zadnji čas sklonila iza bunara i na taj način ostala živa. Od supruge Ivke Babić i snahe Anke Babić, koje su kritične zgone bile u kući Danice Devedžija, čuo je da je opt. Ljuban Bradarić pucao na njegovu sestru. Rekao je da se i danas na bunaru vide rupe od hitaca.

Nakon što mu predočen iskaz iz istrage svjedok je potvrdio da je takav iskaz dao istražnoj sutkinji.

Odgovarajući na pitanja branitelja svjedok je rekao da se Hrvati nisu smjeli slobodno kretati. Osobe koje su bile u miješanom braku mogle su se kretati. U rujnu i listopadu 1991. godine nije vidio Stevu Karanovića, nije čuo tko je zapalio kuću Steve Karanovića. Ne zna niti kada su kuće zapaljane, jer se po selu nije mogao kretati. Njegova kuća zapaljena je 3. rujna 1991. godine. Po selu se stalno pucalo, pucala je srpska vojska. Hrvatske vojske nije bilo u selu niti u blizini. Nema saznanja o tome što je radio opt. Dubravko Čalić. Začudio se kad je opt. Ljubišu Čalića vidio na sudu. Zna da se optuženik sa ostalim seljanima vratio u selo nakon „Oluje“, nije napuštao teritorij RH.

Svjedočenje Ivke Babić

Svjedokinja je dala iskaz u istrazi 17. rujna 2009. godine. Na današnjoj raspravi je rekla da je kritične zgrade bila u kući Danice Devedžija. Čula je da se Jeep zaustavlja pred kućom. Kroz prozor je vidjela da Danica Devedžija trči kroz dvorište. Čula je i vidjela je opt. Ljubana Bradarića da puca po dvorištu. Jeep je vozila osoba imenom Mirkan, bio je iz Svinice. Danica se uspjela skloniti iza bunara. Osim kritične zgrade niti prije niti poslije nije vidjela optuženika da puca. O stradavanju Vladimira Letića nema saznanja.

Odgovarajući na pitanje Zamjenika ŽDO iz Siska je rekla da je od susjede gđe Milke Delić čula da je opt. Pero Đermanović odveo Vladimira Letića, ali o tome nema neposrednih saznanja. Milka Delić joj je pričala da supruga Vladimira Letića optužuje nju, Milku Delić, da je kriva za smrt Vladimira Letića, jer je išla kod osobe prezimenom Jeremić, nudila je novac da joj izvedu brata na sigurno, i nakon toga je uslijedilo uhićenje Vladimira Letića.

Odgovarajući na pitanja branitelja rekla je da se Hrvati po selu nisu smjeli kretali, nisu smjeli izaći iz dvorišta. Stevu Karanovića nije vidjela, on je živio na drugom kraju sela. Kritični događaj kada je opt. Ljuban Bradarić pucao na Danicu Devedžiju zbilo se u rujnu 1991. godine, u prijepodnevnim satima. Misli da je optuženik pucao pojedinačno. Bio je u SMB uniformi, naoružan. Ne poznaje opt. Dubravka Čavića, ne poznaje niti opt. Ljubišu Čavića. Do dolaska na Sud nije znala niti tko je opt. Pero Đermanović, samo je čula za njega.

Svjedočenje Anke Babić

Svjedokinja je dala iskaz u istrazi 17. rujna 2009. godine. Na današnjem ročištu za glavnu raspravu je rekla da o stradavanju Vladimira Letića ne zna ništa. Kritične zgrade kada je opt. Ljuban Bradarić pucao bila je u kući Danice Devedžija. Rekla je da je vidjela kroz prozor da je naišao Jeep, u kojemu su bili optuženik i vozač. Vidjela je da je optuženik pucao dok je Danica Devedžija bila na bunaru, gdje je sjekla bundeve. Optuženik je bio u SMB uniformi, pucao je „dugačkom puškom, mislim pojedinačno“.

Rekla je da optuženika zna od prije, bio je lošeg imovnog stanja, živio je sa majkom.

Ona je iz Graboštana otišla 27. listopada 1991. godine.

Nema saznanja kada su zapaljene kuće Ive Karanovića i Steve Karanovića. Čula je da su kuće kasnije zapaljene.

U rujnu i listopadu 1991. godine u Graboštanima nije bilo ulične rasvjete. Hrvati se nisu smjeli slobodno kretati ulicom. Neki Srbi iz Hrastovca su im rekli da se ne kreću cestom, da se sklone kada vide da nailazi vojska.

Zamjenik ŽDO iz Siska predložio je da se svjedokinji predoči jedna rečenica njezina iskaza iz istrage. Nakon toga je pitao je li bila upozorena da se skloni od nekoga posebno, je li bila upozorena da se skloni od opt. Ljubana Bradarića? Svjedokinja je tri puta ponovila da su se sklanjali od svih. Nakon što ju je Predsjednica vijeća više puta pitala je li bila posebno upozorena da se skloni od opt. Ljubana Bradarića svjedokinja je rekla: „Da“.

Branitelj opt. Ljubana Bradarića uložio je prigovor na način postavljanja pitanja. Svjedokinja je rekla da je jednom zgodom, kada je bila kod susjeda Oreškovića, vidjela opt. Ljubana Bradarića da ide prema kući i puca u zrak. Od straha je iskočila kroz prozor garaže i pobjegla.

Svjedočenje Danice Devedžija

Izjavila je da je u listopadu 1991. godine na nju pucao opt. Ljuban Bradarić. Bila je na dvorištu, vidjela je Jeep, koji se polako kretalo. Uz vozilo je vidjela optuženika. Od ranije je znala da se vojska kreće selom i puca po kućama, zbog čega su se oni uvijek skrivali. Kada je ugledala optuženika počela je bježati. Nakon što se skrila iza bunara čula je pucnjeve. Osim po bunaru optuženik je pucao i po kući svjedokinjina sina, po selu. U njezinoj kući bile su Anka Babić i Ivka Babić.

Branitelj opt. Ljubana Bradarića stavio je prigovor na iskaz ove svjedokinje.

Svjedočenje Nikole Drakulića

Svjedok je predložen od obrane opt. Pere Đermanovića.

Odgovarajući na pitanja branitelja rekao je da su mu pripadnici seoske straže rekli da je iz Hrastovca, gdje je bio Štab TO, prema Kostajnici odveden Vladimir Letić. U grupi koja je odvela Vladimira Letića bila je osoba nadimkom „Japan“. Nakon „Oluje“ svjedok je otišao u Bosansku Kostajnicu, gdje je čuo priču da je Stijak, nadimkom „Japan“, ubio Vladimira Letića zbog osobne osvete (događaja iz djetinjstva). Također je čuo da je došla osoba iz Republike Hrvatske u Bosansku Kostajnicu i ubila „Japanca“ u jednoj gostioni.

Odgovarajući na pitanje branitelja opt. Dubravka Čavića rekao je da poznaje optuženika. Nije mu poznato da bi optuženik vodio Vladimira Letića, jer bi ga, da ga je vodio, morao predati u komandu TO u Hrastovcu. Nije mu poznato što se događalo s osobama koje su dovedene u komandu TO.

Svjedok nema saznanja tko je zapalio kuće Ive Karanovića i Steve Karanovića. Rekao je da kuća čovjeka koji je preživio na Sudu infarkt, Steve Karanovića, nije zapaljena. Svjedok je kuću vidio cijelu 1995. godine, kada je odlazio nakon „Oluje“. Vidio ju je cijelu i 1997. godine, kada se vratio radi mirovine.

Za opt. Ljubana Bradarića je rekao da je bio u seoskim stražama, da nije bio politički angažiran. Volio je popiti. Misli da je imao pušku „M 48“. Čuo je da je znao pucati, ali mu nije poznato je li pucao po kućama ili u zrak.

Dokazni prijedlozi:

Zamjenik ŽDO iz Siska predložio je da se ispituju ostali svjedoci koji su predloženi u optužnici.

Branitelj opt. Pere Đermanovića predložio je da se putem video veze sasluša svjedok Vlado Čop iz Sombora, koji je u kritično vrijeme bio zapovjednik komande TO i koji je od optuženika preuzeo Vladimira Letića. Predložio je da se izvrši uviđaj kod kuća Steve Karanović i Ive Karanovića, Graboštani 62 i 70, kako bi svjedok Stevo Karanović pokazao mjesto s koga je vidio da se pale kuće. Predložio je ukidanje pritvora protiv njegova branjenika

Branitelj opt. Ljubana Bradarića predložio je da se izvrši uviđaj u dvorištu svjedokinje Danice Devedžija, da bi se utvrdilo može li se od bunara, iza koga se svjedokinja skrila, vidjeti cesta i osoba koja se na cesti nalazi i puca u smjeru bunara.

Branitelj opt. Dubravka Čavića pridružio se dokaznim prijedlozima obrane.

Branitelj opt. Ljubiše Čavića ostao je kod svog prijedloga iznijetog u dopisu od 15. prosinca 2009. godine, da se zamolbenim putem saslušaju svjedoci koji žive u Srbiji: Stevo Meničanin, Branko Dragojević i Dragan Vukmirović. Predložio je ukidanje pritvora protiv njegova branjenika.

Zamjenik ŽDO iz Siska protivio se ukidanju pritvora protiv opt. Pere Đermanovića i opt. Ljubiše Čavića, jer nisu ispitani svi svjedoci. Odustao je od ispitivanja svjedoka Ive Delića, Zvonka Grubića, Pere Kasapa, Petra Adžića, Vase Čavića, Janka Vukmirovića i Miroslava Samardžića. Ostao je kod prijedloga da se neposredno ispitaju Stevo Karanović, Milka Mršić i Ivica Karanović.

Branitelji svih optuženika predložili su da se sasluša svjedoke od kojih je Zamjenik ŽDO iz Siska odustao, kao i one čije neposredno ispitivanje je predložio.

Rješenje Vijeća

Vijeće je riješilo da će se saslušati svjedoci Stevo Karanović, Milka Mršić, Ivica Karanović i Katica Brnad, dok će se o ostalim dokaznim prijedlozima odlučiti naknadno. Odbilo je prijedlog o ukidanju pritvora protiv opt. Pere Đermanovića i opt. Ljubiše Čavića.

29. ožujka 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Izvjštava: Jelena Đokić Jović, Documenta

Suđenje prate promatrači OEES-a, predstavnici veleposlanstva Republike Finske, Republike Francuske i Kraljevine Nizozemske u Zagrebu, Veselinka Kastratović i Melanija Kopic, Centar za mir, Osijek, Jelena Đokić Jović, Documenta, novinari, članovi obitelji optuženika

Tijekom današnjeg ročišta ispitani su svjedok Stevo Karanović i svjedokinja Katica Brnad, dok svjedoci Ivica Karanović i Milka Mrkšić, usprkos uredno iskazanoj dostavi poziva nisu pristupili glavnoj raspravi niti su opravdali razloge nedolaska.

Svjedočenje Steve Karanovića

Svjedok je u cijelosti iskazivao suglasno kao u zapisniku iz istrage od 7. listopada 2009.

Kao neposredni očevidac događaja, Karanović je opisao kako je u Graboštanima vidio I. opt. Peru Đermanovića i III. opt. Dubravka Čavića kako odvoze Letića u njegovu vozilu na poljski put, a potom da su se čuli rafalni i pojedinačni pucnjevi.

„Vlado Letić uhvaćen je kod svoje sestre, Ljubice Delić, 16. listopada 1991., na blagdan Sv. Lovre, 17. listopada iste godine je ubijen, a 18. listopada 1991. je sahranjen. Njegovo mrtvo tijelo Milan Orešković, Ivo Brnad i ja zamotali smo u najlon, iskopali rupu u njegovom dvorištu i zakopali ga unutra. Ja sam 17. listopada, kao što sam već rekao, vidio Dubravka Čavića i Peru Đermanovića, negdje između 13,00 i 13,30 sati, da vode Vladu, ruku svezanih žicom na leđima,

seoskim putem ispod pruge pješice, odveli su ga do društvenog doma u Stublju gdje je sa automobilom došao Japan koji je izašao iz automobila, a zatim su u njega potrpali Vladu Letića i odvezli ga na poljski put. Tada sam ih već izgubio iz vida, ali sam nakon par minuta čuo rafalnu paljbu i pojedinačnu paljbu da bi se odmah potom, automobilom vratili samo Đermanović, Dubravko Čavić i taj Japan dok Vlade Letića u tom automobilu nije bilo“, objasnio je svjedok.

Dodao je da je oštećenika, pokojnog Vladimira Letića, prvi puta vidio uhićenog 16. listopada 1991., na raskrižju u Graboštanima, u vozilu crvene boje kojim je upravljao četvrtooptuženik Ljubiša Čavić. „Dubravko Čavić bio je sa Ljubišom Čavić, a otraga je sjedio Vlado Letić i Pero Đermanović. U prvom pak vozilu, metalik boje, bili su Branko Čavić i Vukmirović. Vozila su dolazila iz pravca Mrčaja koje je udaljeno dva kilometra od Graboštana, a na tom putu prema Mrčaju, oko 300 kilometara od raskrižja na kojem sam ih vidio nalazi se kuća Letićeve sestre“, prisjetio se svjedok.

Ustvrdio je da su mu kuću zapalili I. opt. Pero Đermanović i IV. opt. Ljubiša Čavić. „Mislim da je to bilo oko 19,15 sati, jer sam sa Franjom Hajduković, u njegovoj kući, sjeo za večeru i taman kad je Hajduković rekao da će Dnevnik, začuli smo pucnjavu i galamu. Vidio sam da se pred mojom kućom zaustavio kamion iz kojeg su izišli Pero Đermanović i Ljubiša Čavić, iznijeli su dva kanistra i uputili se u pravcu moje kuće. Inače, kuća Franje Hajdukovića je treća kuća od moje i nalazi se na istoj strani kao i moja kuća. Nakon toga više nisam mogao vidjeti što rade, ali sam čuo da razbijaju vrata i nakon izvjesnog vremena moja kuća je planula. Tada su se oni uputili i prema kući Ive Karanovića gdje su napravili isto“, rekao je svjedok.

Branitelj prvooptuženika i četvrtooptuženik **prigovorili** su iskazu svjedoka u cijelosti navodeći da je isti kontradiktoran iskazu koji je svjedok dao tijekom istražnog postupka.

Svjedočenje Katice Brnad

Svjedokinja nema saznanja o načinu stradavanja pokojnog Vladimira Letića, čula je da je likvidiran, a nema niti saznanja o paljenju kuća u vlasništvu Ive i Steve Karanovića.

Odluke Vijeća

Vijeće je odbilo suočiti svjedoka Stevu Karanovića s prvooptuženikom i četvrtooptuženikom, budući da obojica koristeći pravo da se brane na način koji im najviše odgovara poriču izvršenje kaznenog djela koje im se stavlja na teret te se radi o neprikladnom prijedlogu kojim se važne činjenice ne bi mogle utvrditi.

Vijeće je temeljem odredbe članka 331. st. 2. Zakona o kaznenom postupku odbilo iz spisa kaznenog predmeta kao nezakonit dokaz izdvojiti iskaz svjedoka Steve Karanovića danog tijekom istražnog postupka, 07. listopada 2009. u pisu Kio-31/09. ³

³ Obrazlažući odluku Vijeća, predsjedavajuća, sutkinja Snježana Mrkoci navela je da je svjedok tijekom istražnog postupka ispitan u kaznenom predmetu protiv I. opt. Pere Đermanovića i II. opt. Ljubana Bradarića zbog kaznenog djela ratnog zločina iz članka 120. st. 1. OKZRH, a da je prije pokretanja istrage protiv III. Opt. Dubravka Čavića i IV. Ljubiše Čavića kao supočinitelja istog kaznenog djela iz članka 120. st. 1. OKZRH, došlo do spajanja kaznenog postupka i vođenja jedinstvenog postupka protiv sva četiri optuženika zbog istog kaznenog djela, a svjedok je u cijelosti ispitan sukladno odredbama ZKP-a koje reguliraju postupak i način ispitivanja svjedoka. Pozvala se i na odluku Vrhovnog suda RH broj I Kž-855703 od 28. listopada 2003. godine.

Vijeće je odbilo putem video–konferencijske veze saslušati svjedoka Vladu Ćopića iz Sombora, Republika Srbija, izvršiti očevid kod kuća, u vlasništvu Steve Karanović i Ive Karanović, izvršiti očevid u dvorištu kuće, u vlasništvu Danice Devedžije, zamolbenim putem saslušati svjedoke Stevu Meničanina, Branka Dragojevića i Dragana Vukmirovića, koji prebivaju na teritoriju Republike Srbije, odbilo neposredno, na glavnoj raspravi, saslušati svjedoke Ivu Delića, Zvonka Grubića, Peru Kasapa, Petra Adžića, Vasu Čavića, Janka Vukmirovića i Miroslava Samardžića te odbilo suočiti svjedoka Stevu Karanovića sa svjedocima Milkom Mrkšić, nakon što se neposredno ispita na glavnoj raspravi, Slavkom Vukičevićem, Ostojom Vukičevićem, Nikolom Jeličićem i Dragicom Grubić, navodeći da su odlučne činjenicu u dovoljnoj mjeri utvrđene pa prijedlozi obrana spadaju u kategoriju tzv. neprikladnih prijedloga.

Vijeće je prihvatilo neposredno saslušati svjedokinju Katicu Hajduković te svjedoka Branka Čavića.

Na temelju rješenja **Vijeća** u spis predmeta uložen je zapisnik o ekshumaciji posmrtnih ostataka civilnih i drugih žrtava od 22. svibnja 1996. te je isti i pročitan.

U predmet spisa uvrštena je i foto dokumentacija, a u istu je izvršen uvid.

Uz suglasan prijedlog procesnih sudionika pročitan je iskaz svjedoka Slavka Novalića od 27. svibnja 2009. koji je zamolbenim putem ispitan pred Vijećem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, Republika Srbija.

22. travnja 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Glavnu raspravu pratili su: Jelena Đokić Jović, Documenta iz Zagreba; Veselinka Kastratović i Melanija Kopić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka; predstavnici OSCE; obitelji optuženih; Željko Grgurinović, novinar

Svjedočenje Milke Mrkšić

Svjedokinja je, nekoliko dana prije 18. listopada 1991. godine, stajala sa Anom Ćorić, izvanbračnom suprugom Vladimira Letića, u dvorištu njihove kuće. Vidjela je vojnike kako vode Vladimira Letića niz cestu. Ruke Vladimira Letića bile su vezane žicom, na vratu je imao nekakve tragove. Vojnici su zapovjedili svjedokinji da se vrati njezinoj kući. Vladimir Letić je od svjedokinje, kod njezine kuće, zatražio vode. Nakon početnog negodovanja vojnici su dopustili svjedokinji da Vladimiru Letiću da vode. Svjedokinja poznaje optuženike, kritične zgrade nije vidjela među vojnicima opt. Peru Đermanovića, opt. Ljubišu Čavića i opt. Dubravka Čavića. Među vojnicima je prepoznala vojnika nadimkom „Japan“, sa kojim je razgovarala. Kritični događaj (davanje vode Vladimiru Letiću) zbio se oko 11.00 ili 11.30 sati.

Svjedokinja je rekla da je Vladimir Letić pronađen mrtav dana 18. listopada 1991. godine, u predjelu „Parlogi“. Noću 17./18. listopada 1991. godine svjedokinja je čula više pucnjeva, ali ne i kritičnog dana kada je pronađeno tijelo Vladimira Letića. Od Ane Ćorić je saznala da se Vladimir Letić skrivao u Graboštanima kod njegove sestre, da je opt. Peri Đermanoviću i još jednoj osobi predao oružje i to puno prije no što je vidjela da Vladimira Letića vezanog vode niz cestu.

Vladimir Letić imao je automobil marke „Renault 4“, koji je bio u štali pokriven sjenom, no, automobil mu je oduzet.

Svjedokinja poznaje „Lovćana“ (opt. Ljuban Bradarić). Tijekom rata ga je vidjela da nosi pušku, no, nikada ga nije vidjela da bi pucao. Rekla je da je znao mijenjati uniforme, nekad ga je vidjela u šarenoj uniformi, a nekada u SMB uniformi. Čula je da je znao piti, no, nije ga vidjela da bi pio. Nije joj poznato da bi „Lovćan“ bio u političkim organizacijama.

Opt. Ljuban Bradarić stavio je prigovor na iskaz svjedokinje tvrdeći da nije mijenjao uniforme, imao je SMB uniformu.

Svjedočenje Katarine Hajduković

Svjedokinja (ispitana na okolnost koje je u svom iskazu iznio svjedok Stevo Karanović, da se u listopadu 1991. godine skrivao u njezinoj kući), je rekla da se Stevo Karanović nije skrivao u njezinoj, već u kući njezinih svekra i svekrve, koja se nalazi u istoj ulici, ali dva kućna broja dalje. Svjedokinja nije vidjela kada je zapaljena kuća Ivica Karanovića i Steve Karanovića. Ona i suprug čuli su glasove na ulici, no, pobjegli su u voćnjak, jer su se uplašili. Na njihovu kuću je pucano, jedan metak proletio je iznad njezina supruga, koji je ležao na krevetu. Kritične zgone nije bilo struje, a niti bilo kakvog izvora svjetlosti. Ne sjeća se je li bila mjesečina, jer se bojala i taj detalj nije zapamtila. Ujutro kada su se vratili u kuću vidjeli su da su navedene kuće zapaljane. Nije joj poznato tko je zapalio kuće. U kritično vrijeme kuće su često paljene, no, pucanje iz vatrenog oružja nije bilo često. Kuća Ivica Karanovića se nalazi između svjedokinjine kuće i kuće njezinih svekra i svekrve. Kuća Steve Karanovića udaljena je dvije kuće od kuće njezinih svekra i svekrve. Svjedokinji nije poznato je li se Stevo Karanović skrivao u kući njezinih svekra i svekrve. Ona i suprug nisu komunicirali sa svekrom i svekrvom, jer su bili u zavadi.

Svjedokinja poznaje opt. Peru Đermanovića, išao je u školu sa njezinim sinom. Tijekom rata jednom je došao u njihovu kuću, u civilu, tražio je oružje. Tijekom rata nije ga vidjela naoružana i u uniformi. Tijekom rata nije izlazila iz kuće.

Poznaje opt. Ljubana Bradarića, koji je prolazeći kroz selo pucao iz puške kako bi ih plašio. Jednom se odvažila, izašla na dvorište vidjeti tko puca. Iako je bio mrak prepoznala je opt. Ljubana Bradarića po hodu i po nogama, imao je bateriju, pucao je iz puške. Poznato joj je da je optuženik išao na seoske straže. Njezin suprug je bio u tzv. „radnom vodu“, kopali su rovove za vojsku, pravili su bunkere. Nema saznanja je li optuženik bio sklon konzumiranju alkohola.

Nije čula tko je ubio Vladimira Letića, i to stoga što je on ubijen u susjednom selu, a svjedokinja se nije kretala po selu. Njezin suprug nikada nije pričao da bi opt. Ljubiša Čavić koga ubio, palio i zastrašivao stanovništvo.

Opt. Ljuban Bradarić stavio je primjedbu na iskaz svjedoka, tvrdeći da nikada sa sobom nije nosio bateriju.

Svjedočenje Branka Čavića

Svjedok je ispitan na okolnost ima li eventualnih saznanja o smrtnom stradavanju Vladimira Letića i paleži kuća.

Rekao je da je u listopadu 1991. godine samo nekoliko dana boravio u Hrastovcu, gdje je bio na straži. Nakon toga otišao je u Hrvatsku Kostajnicu, gdje je obavljao stolarske poslove i ostakljivanje, i to od 12. listopada 1991. godine do 11. svibnja 1992. godine. Nije se vraćao u Hrastovac. Opt. Peru Đermanovića, opt. Ljubišu Čavića i opt. Dubravka Čavića poznaje od ranije. Dok je boravio u Hrastovcu navedene optuženike nije vidio. U kritično vrijeme svjedok je imao svoje vozilo marke „Ford Taunus“. U vozilu marke „Renault 4“ u kritično vrijeme se nije vozio. Nikada nije čuo da bi se ime opt. Ljubiše Čavića vezalo za uhićenje ili ubojstvo Vladimira Letića ili za palež kuća.

Svjedok je rekao da nije bio kućni prijatelj sa Stevom Karanovićem. Rekao je da su njihove majke dolazile jedna drugoj u posjete, da je njegova kćerka davala robu kćerki Steve Karanovića. Jednom, prije rata, svjedok je izradio okvir za potvrdu o Prvoj svetoj pričesti za dijete Steve Karanovića i to mu je odnio kući. Nakon toga nikada više nije bio u njegovoj kući. Na pitanje je li moguće da ga je Stevo Karanović vidio u automobilu sa Brankom Vukmirovićem i još dvije osobe, u selu Stubljani, svjedok je rekao da to nije moguće. Moguće je da ga je vidio u prolazu, ali isključivo u svjedokovu autu.

Svjedok je od majke čuo priču da su opt. Pero Đermanović i opt. Dubravko Čavić uhitili „nekog Letiju“. O tome je čuo više verzija: da su ga vozili u autu, da su ga proveli pješke kroz selo vezanog, da su ga vodili neki šareni. O ubojstvu ništa nije čuo do početka ovoga suđenja.

Poznaje opt. Ljubana Bradarića. Zna da je optuženik volio popiti, ali i raditi, živio je sa majkom. Nema saznanja je li optuženik bio u stražama, niti je li bio angažiran u političkim organizacijama.

Glavna rasprava nastavlja se dana **23. travnja 2010. godine u 9.30 sati.**